

Omavalvontasuunnitelma

Kuntoutuspalvelut

Sisällys

1. Palveluntuottajaa koskevat tiedot	3
2. Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja ylläpito	9
3. Palveluyksikön toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet sekä toimintaympäristö	12
4. Riskienhallinta	13
5. Palveluyksikön asiakas- ja potilasturvallisuus	15
6. Asiakkaan/potilaan asema, oikeudet ja oikeusturva	15
7. Palvelun sisältö	17
8. Palveluyksiköiden henkilöstö	18
9. Toimintaympäristö ja tukipalvelut	19
10. Omavalvonnan toteutus, seuranta ja raportointi	20

PALVELUYKSIKÖN OMAVALVONTASUUNNITELMA

1. Palveluntuottajaa koskevat tiedot

Palvelunjärjestäjä

Kainuun hyvinvointialue
PL 400
87070 Kainuu
Puh. 08 61561 (vaihe)
y-tunnus: 3221331-8

Kuntoutuspalvelut

Hyrynsalmi: Kiviöntie 11
Kajaani: Sotkamontie 13, Ketunpolku 3
Kuhmo: Kirkkotie 16
Paltamo: Sairaالات 7
Puolanka: Ouluntie 13
Ristijärvi: Saukontie 2
Sotkamo: Keskuskatu 9
Suomussalmi: Välskärinkuja 2

Kuntoutuspalvelut

palvelualuepäällikkö: Esa-Petri Nurmela
esa.petri.nurmela(at)kainuu.fi, p. 044 797 0545

Kuntoutussuunnittelija: Mari Jääskeläinen
mari.jaaskelainen(at)kainuu.fi, p. 044 797 4956

Kotiin vietävät kuntoutuspalvelut

palveluyksikönpäällikkö: Jaana Leinonen
jaana.leinonen(at)kainuu.fi, p. 044 797 0605

palveluesihenkilö: Hanna Huttunen
hanna.huttunen(at)kainuu.fi, p. 044 359 2119

Fysiatr ia ja fysioterapia

palveluyksikönpäällikkö: Mervi Kemppainen
mervi.a.kemppainen(at)kainuu.fi, p. 044 797 0024

palveluesihenkilö: Leena Vuorenmaa
leena.vuorenmaa(at)kainuu.fi, p. 044 750 2531

Fysiatrian ylläkäri: Marella Julin
marella.julin(at)kainuu.fi, p. 044 797 5246

Postiosoite
Kainuun hyvinvointialue
PL 400, 87070 Kainuu

Puhelin
08 61561
(vaihe)

Verkkolaskutusosoite
Kainuun hyvinvointialue,
0037322133187000

Pankki
Danske FI30 8189 9710 0370 59
BIC: DABAFIHH

Internet
<https://hyvinvointialue.kainuu.fi>

Sähköposti
kirjaamo.hyvinvointialue@kainuu.fi

Verkkolaskuoperaattori,
-tunnus CGI 003703575029

Y-tunnus
3221331-8

Kuntoutustutkimus ja erityisterapia

palveluyksikönpäällikkö: Marjo Mäkinen
marjo.makinen(at)kainuu.fi, p. 044 710 1318

palveluesihenkilö: Leena Vuorenmaa
leena.vuorenmaa(at)kainuu.fi, p. 044 750 2531

Kuntoutusylilääkäri: Satu Knuuti
satu.knuuti(at)kainuu.fi, p. 044 797 4955

Vaativat kuntoutuspalvelut

palveluyksikönpäällikkö Antti-Jussi Korhonen
antti-juSSI.korhonen(at)kainuu.fi, p. 040 656 0132

palveluesihenkilö, Vaativan kuntoutuksen osasto: Riikka Kantoniemi
riikka.kantoniemi(at)kainuu.fi, p. 044 797 0496

Kehitysvammaylilääkäri: Merja Rauhala
merja.rauhala(at)kainuu.fi, p. 044 797 4828

Kuntoutuspalveluiden palvelumuoto ja asiakasryhmät:

Kuntoutuspalveluiden asiakkaita ovat kaikenikäiset kuntalaiset. Asiakkaan kuntoutus voi olla yksilöllistä tai ryhmämuotoista. Kuntoutusta tuotetaan poliklinikoilla, osastoilla ja kotiin vietävinä palveluina asiakkaan tarpeen mukaisesti. Kuntoutus voi olla moniammatillista tai kohdentua yhden erityistyöntekijän/lääkärin palveluun. Kuntoutuspalveluita järjestetään perusterveydenhuollon osalta kaikissa Kainuun kuntien terveysasemilla ja erikoissairaanhoidon piirissä. Kotikuntoutusta järjestetään Kajaani- Paltamo-Ristijärvi, Sotkamo-Kuhmo ja Suomussalmi-Puolanka-Hyrynsalmi -alueilla. Kuntoutusta tuotetaan myös etäpalveluna.

Apuvälinepalvelut

Asiakkaan apuvälinepalvelut järjestetään hoitovastuun tai sovitun työnjaon mukaan joko erikoissairaanhoidossa tai perusterveydenhuollossa. Kajaanissa on yhdistetty perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon apuvälinepalvelut Kainuun keskussairaalassa sijaitsevaan Apuvälinekeskukseen, josta asiakkaat saavat perusterveydenhuollon kautta lainattavia apuvälineitä palvelupisteen aukioloaikoina ilman ajanvarausta tai ajanvarauksella. Myös sairaalasta eri kuntiin kotiutuvat asiakkaat voivat saada perusapuvälineitä apuvälinekeskuksen kautta.

Apuvälinekeskuksessa on käytössä takaisinsoittojärjestelmä. Apuvälineiden lainaukset ja luovutukset sekä niiden palautukset kirjataan Effector -apuvälinerekisterijärjestelmään, jota käytetään alueen apuvälinelainaamoissa. Kainuun kuntien osalta perusterveydenhuollon apuvälinelogistiikka (tilaukset ja koodaukset) on keskitetty apuvälinekeskukseen. Apuvälinekeskus vastaa alueensa apuvälinepalveluiden suunnittelusta, koordinoinnista ja seurannasta sekä apuvälinekeskuksen kautta lainattujen apuvälineiden huollosta.

Kunnissa lainataan perusterveydenhuollon kautta lainattavia apuvälineitä fysioterapiayksiköiden toimesta. Kainuun alueellinen apuvälinekeskus omistaa ja hallitsee apuvälinekeskuksen kautta hankitut perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon kierrätettävät apuvälineet. Poikkeuksena ovat jotkin

erikoisalojen apuvälineet (kirurgian pkl, ihotautien pkl, sisätautien pkl, keuhkotautien pkl, silmä- ja korvatautien pkl ja hengityshalvauksikkö).

Asiakas voi hakeutua perusterveydenhuollon apuvälinepalveluihin ilman lähetettä. Perusterveydenhuollon kautta lainattavia yleisimpiä apuvälineitä ovat kävelytelineet, peruspyörätuolit, wc- korokkeet ja -istuimet, kynnärsauvat, kävelykepit sekä erilaiset tuet.

Erikoissairaanhoidon kautta myönnettäviin apuvälinepalveluihin tarvitaan kirjallinen lähete ensiarvointiin. Lähetteen voi antaa hoitava lääkäri, fysioterapeutti tai muu terveydenhuollon ammattilainen. Kainuun apuvälinekeskuksen kautta lainattavia erikoissairaanhoidon apuvälineitä ovat esimerkiksi aktiivipyörätuolit, seisomatelinet, sähköpyörätuolit ja -mopedit, sähkösängyt, moottoroidut painehaavapatjat sekä imulaitteet. Lähetekäsittelyn jälkeen asiakkaaseen ollaan yhteydessä apuvälinekeskuksen henkilökunnan toimesta.

Apuvälinetoimintaa ja luovutuskäytäntöjä ohjaa [apuvälineiden valtakunnalliset luovutusperusteet](#).

Fysiatrian poliklinikka

Fysiatrian yksikön toiminta-ajatuksena on tuottaa fysiatrian ja fysioterapian palveluita asiakkaiden/kuntoutujien liikkumis- ja toimintakyvyn edistämiseksi yhteistyössä eri ammattiryhmien kanssa.

Potilaat tulevat fysiatrian poliklinikalle lääkärin läheteellä alueen terveysasemilta, muista sairaaloista tai terveydenhuollon palvelupisteistä, KAKS:n eri yksiköistä sekä Kajaanin varuskunnasta. Poliklinikan lääkäri määrää potilaille tarvittavat tutkimukset, suunnittelee yhdessä potilaan kanssa hoitoon ja kuntoutukseen liittyvät asiat ja kannustaa potilaita osallistumaan aktiivisesti kuntoutumiseensa.

Fysioterapiapalveluita tuotetaan erikoissairaanhoidossa eri erikoisaloille. Lisäksi palveluita tuotetaan Kainuun prikaatin varushenkilöille.

Fysioterapia käynnistyy lääkärin tekemällä palvelupyynnöllä. Fysioterapeutit laativat potilaille kuntoutumista tukevat harjoitteluohjeet, avustavat heitä niiden tekemisessä ja motivoivat omatoimiseen harjoitteluun. Fysiatrian poliklinikalla fysioterapeutit tekevät myös sarjahoitoja, joissa liiketerapian ohella käytössä ovat erilaiset manuaaliset käsittelyt ja fysikaaliset hoidot. Lapsipotilaille tehdään mm. motorisen kehityksen arvioita. Lisäksi fysioterapeutit tekevät erikseen sovittujen leikkausten jälkikontrolleja.

Fysioterapiapalvelut

Fysioterapian tavoitteena on yhdessä asiakkaan/kuntoutujan kanssa saavuttaa hänelle paras mahdollinen terveys sekä liikkumis- ja toimintakyky huomioiden hänen voimavaransa ja palvelujärjestelmien tarjoamat mahdollisuudet.

Fysioterapiaa toteutetaan asiakkaan kuntoutumisen eri vaiheissa. Fysioterapian menetelmiä ovat terveyttä ja toimintakykyä edistävä ohjaus ja neuvonta, terapeutin harjoittelu, manuaalinen ja fysikaalinen terapia sekä apuvälinepalvelut. Asiakasta/kuntoutujaa kannustetaan ja ohjataan ottamaan vastuuta omasta terveydestään, toimintakyvystään ja niiden edistämiseen liittyvistä valinnoista yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa käytettävissä olevin keinoin.

Fysioterapiapalveluita tarjotaan kaikille ikäryhmille yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Kaikilla terveysasemilla fysioterapiaan pääsee sujuvasti vastaanoton hoitajan tai lääkärin tekemän palvelutarpeen arvion perusteella. Asiakkaita ohjautuu myös esim. neuvolasta, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollosta. Asiakkailta on mahdollisuus päästä fysioterapiaan ohjaus- ja neuvontakäynnille ottamalla yhteyttä oman terveysaseman fysioterapiaan.

Kainuun hyvinvointialue tarjoaa rajatusti yksilöllistä/ryhmämuotoista fysioterapeuttista liikuntaneuvontaa sekä asiakkaiden/kuntoutujien omatoimista harjoittelua tukevaa neuvontaa.

Fysioterapiapalveluita tuotetaan erikoissairaanhoidossa eri erikoisaloille, lisäksi palveluita tuotetaan Kainuun prikaatin varushenkilöille.

Perusapuvälineitä lainataan/luovutetaan alueen fysioterapiayksiköistä yksilöllisen arvion ja valtakunnallisten apuvälineiden luovutusperusteiden mukaisesti. Apuvälineiden tarkoitus on helpottaa asiakkaan/kuntoutujan liikkumista ja toimintakykyä.

Hoitotarvikepalvelut

Kainuun hyvinvointialueen hoitotarvikepalvelut on keskitetty Kotiin vietävät kuntoutuspalvelut - palveluyksikköön. Hoitotarvikepalvelun toimintaa ohjaa terveydenhuoltolaki (1326/2010, 24 §) ja sen mukainen järjestämisvastuu sekä Kainuun hyvinvointialueen ohjeistus hoitotarvikepalveluista. Lakisääteiset hoitotarvikkeet toimitetaan Kainuun hyvinvointialueen asiakkaille yhteistyössä terveysasemien ja hoitotarvikepalvelun toimesta.

Hoitotarvikepalvelut perustuvat asiakkaan yksilöllisesti määriteltyyn tarpeeseen ja terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamaan arviointiin ja seurantaan. Maksuttomien hoitotarvikkeiden myöntämisen tarkoituksena on edistää pitkäaikaisten sairauksien hoitoa ja seurantaa kotona, parantaa asiakkaiden omahoidon edellytyksiä, työ- ja toimintakykyä sekä elämänlaatua. Kotona asumiseen rinnastetaan myös palvelutalot, hoitokodit ja vastaavat tuetut palveluasumisyksiköt.

Hoitotarvikkeiden tilaaminen on mahdollista vain voimassa olevalla läheteellä. Hoitotarvikepalveluun kuuluvat mm. diabetestuet, haavanhoitotuotteet, katetrit ja avannetuotteet, trakeostomiatuotteet, dialyysituotteet, suoliuhuhtelutuotteet, CPAP- tarvikkeet ja ravintoletkut.

Hoitotarvikelähteet kirjataan Effector –ohjelman hoitotarvikeosioon, jossa päätöksentekijät hyväksyvät asiakkaiden lähteet.

Kuntoutuspalveluiden kotikuntoutus (Itäinen, läntinen, pohjoinen)

Kotikuntoutus kattaa koko Kainuun alueen. Itäiseen kotikuntoutusalueeseen kuuluvat Kuhmo ja Sotkamo, läntiseen kotikuntoutusalueeseen Kajaani, Paltamo ja Ristijärvi sekä pohjoiseen kotikuntoutusalueeseen Suomussalmi, Puolanka ja Hyrynsalmi.

Kotikuntoutus sisältää sekä tehostetun kotikuntoutuksen moniammatilliset palvelut että kotihoidon fysioterapeutin palvelut.

Tehostettu kotikuntoutus on tarkoitettu 18 vuotta täyttäneille henkilöille, joilla on haasteita selviytyä arjen päivittäisistä toiminnoista akuutisti heikentyneen toimintakyvyn tai elämäntilanteen vuoksi. Moniammatillinen kotikuntoutustiimi tekee ensin arviointikäynnin mahdollisen tehostetun kotikuntoutusjakson aloittamiseksi.

Tehostettu kotikuntoutus on tavoitteellista ja perustuu asiakkaan kanssa yhdessä asetettuihin yksilöllisiin tavoitteisiin. Tavoitteina voivat olla esimerkiksi ruoanlaitosta suoriutuminen, itsenäinen pukeutuminen, porraskävelyn mahdollistuminen tai omatoiminen kodin ulkopuolella asioiminen. Tehostetun kotikuntoutuksen lähtökohtana ovat asiakkaan voimavarat ja motivaatio toimia mahdollisimman itsenäisesti arjessa. Tehostetun kotikuntoutusjakson kesto on 1–6 viikkoa tai tarvittaessa yksittäinen ohjaus- tai neuvontakäynti.

Kotihoidon fysioterapiassa tavoitteet voivat painottua toimintakyvyn ylläpitämiseen toimintakyvyn edistämisen lisäksi. Kotihoidon fysioterapiassa korostuu tiivis yhteistyö kotihoidon henkilöstön kanssa.

Kuntoutustutkimuspoliklinikka

Kuntoutustutkimuksen työryhmä (kuntoutuslääkärit, kuntoutussuunnittelija, kuntoutuspsykologi, ammatillinen kuntoutusohjaaja) tarjoaa erikoissairaanhoidon tason kuntoutustutkimuksia, ammatillisen kuntoutuksen suunnittelua sekä vaativia työkyvyn arvioita. Tavoitteena on lääkinällisen ja/tai ammatillisen kuntoutussuunnitelman laatiminen yhdessä kuntoutujan kanssa. Kuntoutustutkimus on tarkoitettu nuorille ja työikäisille henkilöille, joilla on toiminta- ja työkykyä rajoittavia sairauksia. Tutkimukseen tullaan lääkärin läheteellä. Kuntoutustutkimus on asiakkaille maksutonta.

Kuntoutusohjaus

Kuntoutusohjaajat tarjoavat kuntoutusohjauspalveluita aistivammaisille, pitkäaikaissairaille lapsille, kehitysvammaisille, neurologisia sairauksia ja syöpätauteja sairastaville sekä palliatiivisille potilaille. Kuntoutusohjaaja tukee, neuvoa ja ohjaa kuntoutujaa ja hänen läheisiään muuttuneessa elämäntilanteessa sekä opastaa kuntoutusmahdollisuuksien, yhteiskunnan tukimuotoihin ja apuvälineiden käyttöön liittyvissä asioissa. Kuntoutusohjausta tehdään myös kotikäynteinä. Kuntoutusohjaus on asiakkaille maksutonta.

Puheterapia

Puheterapiapalvelut ovat vuorovaikutuksen, kommunikoinnin, kielellisten taitojen, puhe- ja oraalmotoriikan, äänen sekä nielemisen ja syömisen ongelmien ennaltaehkäisyä, ohjausta, arviointia sekä terapiajaksojen järjestämistä ja toteuttamista. Toimipisteet sijaitsevat Kainuun keskussairaalalla, Suomussalmen ja Sotkamon terveysasemilla ja Kuhmon perhekeskuksessa.

Psykologipalvelut (neuropsykologit, kuntoutuspsykologi)

Psykologit toimivat ammatillisen kuntoutuksen ja neuropsykologian asiantuntijoina ja osallistuvat potilaiden tutkimuksen, hoidon ja kuntoutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Psykologipalvelut ovat erikoissairaanhoidon ja edellyttävät palvelupyyntöä lääkäriltä. Kuntoutuspalveluiden palvelualueen psykologit tarjoavat palveluita aikuisille sekä lapsille ja nuorille.

Ravitsemusterapia

Ravitsemusterapian tavoite on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia. Hyvällä ravitsemushoidolla voidaan ehkäistä ja hoitaa kroonisia sairauksia, syömishäiriöitä, vajaaravitsemusta sekä tukea potilaan elämänhallintaa ja toimintakykyä. Ravitsemusterapiassa annetaan tietoa ja valmiuksia myös erityisruokavaliota vaativan sairauden ruokavalioidon toteutukseen. Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon ravitsemusterapiaan tarvitaan palvelupyyntö. Toimipisteet sijaitsevat Kainuun keskussairaalalla ja Suomussalmen terveysasemalla. Lisäksi ravitsemusterapeutit pitävät vastaanottoja kunnissa kuntapäivinä/etävastaanottoina.

Terveyssosiaalityö

Terveyssosiaalityöntekijöiden/-ohjaajien käytännön tehtävät ja niiden sisältö painottuvat sen mukaan, millä osastolla sosiaalityötä tehdään. Terveyssosiaalityötä tarvitaan asiakkaan/potilaan sairauden aiheuttaman kriisin aikana, toimeentulon, kotona selviytymisen, sosiaalipalveluiden ja tukipalveluiden järjestämisessä. Yhteistyötä tehdään potilaan/asiakkaan, omaisten sekä eri viranomaisien kanssa. Terveyssosiaalityö on osa eri osastoilla ja poliklinikoilla tehtävää asiakastyötä, jolloin kartoitetaan potilaan arjessa selviytyminen. Tavoitteena on asiakkaan/potilaan ja heidän omaisten liittyvän ohjauksen, neuvonnan ja tuen toteuttaminen osana asiakastyötä. Toimipiste sijaitsee Kainuun keskussairaalalla. Terveyssosiaalityön palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Toimintaterapia

Toimintaterapian tavoitteena on mahdollistaa asiakkaan osallistuminen omassa arjessaan ja elämään itselleen merkityksellisellä tavalla. Merkityksellisiä toimintoja ovat itsestä huolehtiminen, lepo, leikki, työ, kotielämä ja

vapaa-aika. Toimintaterapiassa arvioidaan asiakkaan toimintakykyä sekä järjestetään ja toteutetaan kuntoutusta sekä tuetaan asiakkaan toiminnallisuutta valmiuksien, taitojen ja toimintakokonaisuuksien alueella. Terapian ja ohjauksen lisäksi keinoja voivat olla asunnonmuutostöiden suunnittelua, apuvälinetarpeen arviointia tai ortoosien valmistusta. Pienapuvälineitä lainataan ja luovutetaan yksilöllisen arvion ja valtakunnallisten apuvälineiden luovutusperusteiden mukaisesti. Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon toimintaterapiaan tarvitaan palvelupyyntö. Toimipisteet sijaitsevat Kainuun keskussairaalalla, Suomussalmen ja Sotkamon terveysasemilla ja Kuhmon perhekeskuksessa. Toimintaterapian apuvälinekäynnit ovat maksuttomia asiakkaille.

Kuntoutuspalveluiden asiakkaat ja sidosryhmät

Lomakkeeseen [Kuntoutuspalveluiden asiakkaat ja sidosryhmät](#) on koottu kaikki keskeisimmät asiakasryhmät ja heille tuotettavat palvelut.

Ulkoistetut palvelut

Kainuun hyvinvointialueella palvelujen hankinta on keskitetty Järjestämisen tuki -yksikköön [Hankintapalvelut](#). Organisaatiossa on vastuuhenkilöt ulkoisille palveluille. Hankintojen suunnittelua ja toteutumista valvotaan omavalvonnan keinoin palvelu- ja toimialueiden toimesta ja strategisen tason valvontana järjestämisen tuesta.

Lääkinnällisen kuntoutuksen ostopalveluina voidaan hankkia esimerkiksi fysioterapiaa, toimintaterapiaa, puheterapiaa, neuropsykologista kuntoutusta, ratsastusterapiaa, tanssi- ja liiketerapiaa, musiikkiterapiaa, neuropsykiatrista valmennusta, voice massage-terapiaa ja yksilöllistä työhönvalmennusta. Lymfaterapiaa palvelua hankitaan voimassa olevien kriteereiden mukaisesti. Palveluntuottajat voivat ilmoittautua dynaamiseen hankintajärjestelmään palveluntuottajiksi myös kilpailukauden aikana.

Apuvälineteknikko -palveluita hankitaan kilpailutetuilta toimijoilta. Apuväline- ja hoitotarvikepalveluissa noudatetaan YTA-alueen hankintasopimuksia. Aikuisten yksilölliset ortopediset apuvälineet ja palvelut on kilpailutettu yhteistyössä hankintapalvelun ja apuvälinekeskuksen kanssa.

Omaa palvelutuotantoa täydennetään tarvittaessa asiakaspalveluostoilla.

Kainuun hyvinvointialueen lääkinällisen kuntoutuksen ostopalveluiden kriteerit on määritetty asiakirjassa [Lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämissuunnitelma Kainuun Hyvinvointialueella](#) ja [Lääkinnällisen kuntoutuksen ostopalvelutoiminta Kainuun hyvinvointialueella](#) -ohjeessa.

Asiakasmaksut

Kuntoutuspalveluiden asiakasmaksut määräytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista annettuun lakiin (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta 1201/2020) ja asetukseen (asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 9.10.1992/912).

Kainuun hyvinvointialueen aluehallitus vahvistaa asiakasmaksut pääsääntöisesti kahden vuoden välein.
[Asiakasmaksut | Kainuun hyvinvointialue](#)

2. Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja ylläpito

Kuntoutuspalveluiden omavalvontasuunnitelmasta vastaa palvelualuepäällikkö yhdessä palveluuyksikköpäällikköiden kanssa. Kuntoutuspalveluissa laaditaan erikseen omavalvontasuunnitelma Vaativan kuntoutuksen osastolle ja Kehitysvammapsykiatriselle osastolle ja kehitysvammapoliklinikalle. Tämä Kuntoutuspalveluiden omavalvontasuunnitelma kattaa muut kuntoutuspalvelut. Henkilöstön on ollut mahdollista osallistua omavalvontasuunnitelman laatimiseen.

Kuntoutuspalveluiden omavalvontasuunnitelma päivitetään kerran vuodessa tai aina, kun toiminnassa tapahtuu muutoksia tai vastuuhenkilöitä vaihtuu. Omavalvonnan toteutumisesta laaditaan raportti osavuositarkastusten yhteydessä. Omavalvontasuunnitelma ja raportit on nähtävänä Kainuun hyvinvointialueen nettisivuilla osoitteessa hyvinvointialue.kainuu.fi/omavalvonta ja Kainuun keskussairaalan Kuntoutuspoliklinikalla. Kunnissa omavalvontasuunnitelman ja raportit saa halutessaan nähtäväksi työntekijältä.

Kuntoutuspalveluiden omavalvontaa ja valvonnan toteutumista ja kehittämistä ohjaa lainsäädäntö, määräykset, asetukset sekä viranomaisen antamat ohjeet, valtakunnalliset linjaukset ja ohjelmat sekä laatusuosituksia ja oppaat.

Keskeiset Kuntoutuspalveluita ohjaavat lait ovat:

- Suomen perustuslaki (731/1999)
- Hallintolaki (434/2003)
- Laki sosiaali- ja terveyshuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta (616/2021)
- Laki hyvinvointialueesta (616/2021)
- Valtioneuvoston asetus erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä (582/2017)
- Laki yksityisestä terveydenhuollosta (152/1990)
- Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011)
- Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista (566/2005)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992, potilaslaki)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)
- Työterveyshuoltolaki (1383/2001)
- Valtioneuvoston asetus hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta (708/2013) Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluista (980/2012)
- Työtaturma- ja ammattitautilaki (459/2015)
- Laki liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta (626/1991)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009)
- Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016)

- Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus (EU 679/2016)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (784/2021)
- Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (298/2010)
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
- Terveystietolaki (1326/2010)
- Lääkinnällisen kuntoutuksen asetus <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1991/19911015>
- Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)
- Erityishuoltolaki (519/1977)
- Erikoissairaanhoidtolaki
- Kansanterveyslaki
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Asiakasmaksulaki (734/1992)
- Asetus lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovuttamisesta (1363/2011)
- Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987)
- Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (759/1987)
- Asetus laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta laadittavasta suunnitelmasta (341/2011)
- Laki lääkinällistä laitteista (719/2021)
- Valtakunnalliset lääkinälliset kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet
- Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet 2019
- Palveluvalikoimaneuvoston (PALKO) suositukset
- Käypä hoito -suositukset • Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023: Tavoitteena ikäystävällinen Suomi
- Kansallinen ikäohjelma vuoteen 2030: Tavoitteena ikäkyvykäs Suomi
- Kansallinen lapsistrategia: Komiteamietintö (valtioneuvosto.fi)
- YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista (60/1991)
- YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista (27/2016)

Lisäksi kuntoutuspalveluiden toimintaa ohjaa Käypä-hoito suositukset, hyvät käytännöt ja niistä johdettuihin valtakunnalliset suositukset, kuten

[Valtakunnalliset lääkinälliseen kuntoutukseen ohjaamisen perusteet 2022. Opas terveyden- ja sosiaalihuollon ammattilaisille ja kuntoutuksen parissa työskenteleville \(valtioneuvosto.fi\)](#) ja

[Valtakunnalliset lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet 2023 – Opas apuvälinetyötä tekeville ammattilaisille ja ohjeita asiakkaille \(valtioneuvosto.fi\)](#)

Omavalvontasuunnitelman toteutuksen avulla ylläpidetään koko Kuntoutuspalveluiden toiminnan kattavaa laadun- ja riskienhallintaa, jonka tavoitteena on potilasturvallisuuden toteutuminen. Kuntoutuspalveluiden laatutyöryhmässä valvotaan ja kehitetään Kuntoutuspalveluiden toimintaa riskienhallinnan, tiedolla johtamisen sekä jatkuvan oppimisen avulla.

Hyvinvointialueen laatu järjestelmästä vastaa laatu päällikkö. Kuntoutuspalveluiden laatu vastaavana toimii kuntoutussuunnittelija, joka yhteistyössä palvelualue päällikön ja laatusihteerin kanssa vastaa kuntoutuspalveluiden laadunhallinnasta. Palvelualueen laatu käsikirja löytyy hyvinvointialueen intrasta ja siihen on kuvattu palvelualueen hoito- ja palveluprosessien asiakkuudet, prosessien kulku, henkilöstön asiantuntijuudet, prosessien johtaminen ja yhteistyötahot sekä järjestelmät. Prosesseja kehitetään

palvelutarpeiden muuttuessa tai uusien toimintamallien mukaisesti, esim. asiakaspalautteiden, sidosryhmäpalautteiden, johdonkatselmusten, osavuosiraporttien ja auditointien sekä hanketyön tulosten perusteella.

Kuntoutuspalveluiden johdonkatselmukset toteutetaan vuosittain. Johdonkatselmusten tarkoituksena on arvioida kuluneen vuoden palvelualueen palveluiden saatavuuden, toiminnan laadun ja tehokkuuden toteutumista. Katselmuksessa tarkastellaan prosessien toimivuutta, resurssien riittävyyttä ja henkilöstön hyvinvointia sekä johtamista.

Kainuun hyvinvointialueen valvontaa toteuttavat tahot, vastuut ja velvollisuudet	
Palvelualuepäällikkö (hallintosääntö 24 §)	vastaa alueensa toiminnan suunnittelusta, taloudesta, kehittämisestä, toimeenpanosta ja raportoinnista toimialuejohtajalle.
Palveluysikköpäällikkö ja muut esihenkilöt (hallintosääntö 25 §)	vastaa palveluysikkönsä toiminnan suunnittelusta, taloudesta, kehittämisestä, toimeenpanosta; raportoi palvelualuepäällikölle ja toteuttaa oman toiminnan sekä omaa toimintaa koskevien ostopalveluiden valvonnan yhteistyössä järjestämisen tuen kanssa.
Työntekijät	Jokaisella työntekijällä on lakisääteinen ja eettinen velvollisuus toimia turvallisesti sekä velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan riskeistä tai epäkohdista työnantajalleen. Ilmoitusvelvollisuus (Valvontalaki 29 §)
Valvontaverkosto	tarkentuu vuoden 2024 aikana, valvontatyöhön koulutettu ja sen osaava henkilökunta
Sisäiset arvioijat	toteuttaa sisäisten arviointien vuosisuunnitelmaa toimien sisäisen arvioinnin prosessin mukaisesti.
Järjestämisen tuen valvontatiimi Kokoonpano: – järjestämisjohtaja (puheenjohtaja), – asiakkuus- ja hankintajohtaja, – laatujohtaja, – hoitotyön johtaja, – johtajaylilääkäri, – sosiaalijohtaja, – pelastusjohtaja, – sisäinen tarkastaja sekä – sosiaali- ja potilasasiamiesvastaavat 3–4 kertaa/vuosi osavuosikatsausten yhteydessä	valvoo, ohjaa ja koordinoi omavalvontaa ja valvontatoimintaa (strateginen taso) laatii ja ylläpitää hyvinvointialueen omavalvontaohjelmaa ja –suunnitelmaa, valvonnan vuosisuunnitelmaa. Omavalvontaohjelman ja -suunnitelmien täytäntöönpano, toteuttamisen seuranta ja arviointi, raportointi ja julkaisu. määrittelee valvontaan liittyviä toimintaohjeita ja linjauksia. seuraa, kokoaa, analysoi ja raportoi omavalvonnasta, valvonnasta, arvioinneista ja katselmuksista sekä eri palautekanavista saatua tietoa sekä korjaavien toimenpiteiden toteutumista.

	raportoi valvonnan ohjausryhmälle, hyvinvointialueen johtoryhmälle sekä aluehallitukselle ja luottamuselimille YTA –yhteistyö, yhteistyö ja raportointi valvontaviranomaisten kanssa.
--	---

3. Palveluysikön toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet sekä toimintaympäristö

Toiminta-ajatus, perustehtävä:

Terveyttä, turvaa ja hyvinvointia Kainuussa. Kuntoutuspalveluiden perustehtävänä on tuottaa/järjestää kainuulaisille asukkaille riittävän laadukkaat ja vaikuttavat kuntoutuspalvelut, jotka ovat lakisääteisesti hyvinvointialueelle määritelty järjestettäväksi. Lisäksi tuotamme kuntoutuspalveluita sopimusten myös Kainuun Hva:n ulkopuolisille tahoille mm. Kainuun prikaatille.

Kainuun hyvinvointialueen yhteisiä arvoja ovat vastuullisuus, avoimuus, luottamus ja oikeudenmukaisuus. Kainuun hyvinvointialueen yhteisiä arvoja ovat teemme yhdessä ihmiseltä ihmiselle, johdamme osaamista, työkykyä ja hyvinvointia, toimimme kestävän tehokkaasti ja uudistamme rohkeasti. Kuntoutuksessa painotamme myös moniammatillisuutta, voimavaraistamista sekä suunnitelmallisuutta.

Visio 2026-2027: Elinvoimainen ja uudistuva turvallisen arjen Kainuu. Kuntoutuspalveluilla tuetaan kainuulaisten aktiivisuutta, toimintakykyä ja arjen hallintaa. Kainuun hyvinvointialueen kuntoutuksen palvelualueella toimimme sertifioituna kuntoutuksen edelläkävijänä.

Painopistealueet:

Asukasta varten: Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhdessä kainuulaisten kanssa.

Palvelut kuntoon: Asiakaslähtöiset ja uudistuvat ajassa pysyvät palvelut kainuulaisten hyväksi.

Henkilöstön kanssa: Osaava, hyvinvoiva ja riittävä henkilöstö toimintamme perustana.

Kuntoutuksen palvelualueella järjestämme vaikuttavia ja kustannustehokkaita hoito-, tutkimus-, kuntoutus- ja apuvälinepalveluja osana potilaiden/asiakkaiden kokonaishoitoa edistään kainuulaisten itsenäistä toimintakykyä, turvallisuutta ja osallisuutta. Edistämme yhteistyötä eri tahojen kanssa muodostaen selkeän palvelupolun asiakkaiden tuen tarpeeseen. Panostamme henkilöstön työhyvinvointiin, riittävyyteen ja vahvistamme heidän osaamista.

Toiminta-ajatus (Hyvän palvelun periaatteemme): Olemme sitoutuneet tuottamaan eri-ikäisten kuntoutujien/asiakkaiden tarpeista lähteviä, oikea-aikaisia ja vaikuttavia kuntoutuspalveluita, joissa kuntoutuja/asiakas edistää ja ylläpitää toiminta- ja työkykyään ammattilaisten tuella. Tuotamme palveluja matalan kynnyksen lähipalveluna vahvan perusosaamisen kautta sekä monimuotoisina ja moniammatillisina erityispalveluina selkeää hoidonporrastuskäytäntöä noudattaen. Tarpeen mukaan täydennämme palveluitamme ostopalveluilla. Tavoitteena on, että kaikissa hyvinvointialueen palveluissa käytetään kuntouttavaa työtettä. Kuntoutuspalveluiden palvelualue ohjaa ja kouluttaa muita toimijoita toimintakykyä parantavan ja ylläpitävän työotteen käyttöön.

Toimintaympäristö: Kuntoutuksen palvelualue järjestää ja tuottaa pääosin koko Kainuun kuntoutuspalvelut, lukuun ottamatta vanhuspalveluiden fysioterapiapalveluita ja psykiatrian psykoterapiapalveluita. Lääkinnällisen

kuntoutuksen palvelut tuotetaan pääosin omana toimintana huomioiden KELAn ja vakuutusyhtiöiden sekä vakuutuskuntoutuksen järjestämisvastuut. Kuntoutuspalveluita järjestetään ja tuotetaan perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja erityishuollon toimintaan.

Kuntoutuksen palvelualue koordinoi Kainuun hyvinvointialueen osalta [OLKA](#)-toimintaa yhteistyössä kehittämissyksikön kanssa. Kuntoutuksen palvelualueelta on nimetty kaksi yhdyshenkilöä. OLKA-toiminta on järjestöjen kanssa yhteistyössä tapahtuvaa vapaaehtoistyötä.

Kuntoutuspalvelut on mukana kehittämässä julkisen terveydenhuollon ja työterveyshuollon yhteistyötä [TYÖOTE](#)-mallilla. Palvelualueelta ammatillinen kuntoutusohjaaja toimii Työote-koordinaattorina.

Kuntoutuspalveluille on myönnetty kansainvälisen laatujärjestelmän (ISO 9001:2015) mukainen laatusertifikaatti vuoteen 2027 saakka. Laatujärjestelmän arvioinnissa tarkastellaan organisaation toimintaa, toimintaympäristöä, asiakaslähtöisyyttä, toiminnan johtamista ja suunnittelua sekä palveluiden tuottamisen käytäntöjä ja kehittämistä. Seuranta-arvioinnit tehdään vuosittain.

Veteraanikuntoutus

Veteraanikuntoutuksen (Kajaanissa) ja veteraanien apuvälinepalveluiden koordinointi toteutuu kuntoutuksen palvelualueella Kainuun hyvinvointialueella. Veteraanikuntoutukseen voi hakeutua Suomessa asuva vuosien 1939–1945 sotiin osallistunut rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai rintamatunnuksen omaava veteraani. Hakuaika on jatkuva. Laitoskuntoutus -ja fysioterapia/jalkahoito hakemukset (Kajaanissa) valmistellaan Fysiatrია ja fysioterapia palvelualueella päätöksen tekeväälle lääkärille. Apuvälinepalvelut puolestaan järjestävät tarvittavat lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet veteraaneille.

Etäpalvelut

Kuntoutuspalveluita tuotetaan myös etä- ja digipalveluina ja niiden kehittäminen on yksi keskeinen kehittämiskohde. Etäpalveluissa noudatetaan hyvinvointialueen ohjeistusta mm. kuntoutujan tunnistamiseen liittyen. Kaikki etäpalveluna kuntoutusta järjestävät työntekijät ovat suorittaneet vaadittavan koulutuksen.

Verkostotyö

Kuntoutuspalveluiden toteuttamisessa korostuu tiivis yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Kuntoutuspalveluissa iso osa työntekijöistä toimii jalkautuneena toisiin yksiköihin tuoden kuntoutuksen asiantuntemusta toimintaan. Kuntoutuspalveluiden asiakkaat ja sidosryhmät on kuvattu [lomakkeessa](#). Kuntoutuspalveluiden tunnistetut sisäiset ja ulkoiset mahdollisuudet ja haasteet on kuvattu [lomakkeeseen](#).

4. Riskienhallinta

Asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvonta-suunnitelman ja omavalvonnan toimeenpanon lähtökohta. Ilman riskien tunnistamista ei riskejä voi ennaltaehkäistä eikä toteutuneisiin epäkohtiin voida puuttua suunnitelmallisesti. Omavalvonta perustuu riskienhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtien uhkia tulee arvioida monipuolisesti asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta.

Usein riskit ovat monien toimintojen summa. Riskienhallinnan edellytyksenä on, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen keskusteluympäristö, jossa sekä henkilöstö että asiakkaat ja heidän omaisensa uskaltavat tuoda esille laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä havaintojaan.

Kuntoutuspalveluissa on kartoitettu asiakaspalveluun liittyvät riskit ja ne löytyvät erillisestä lomakkeesta:
[Kuntoutuspalveluiden asiakaspalveluun liittyvät riskit](#)

Kuntoutuspalveluissa on kuvattu erillisiä prosesseja:

Fysiatrinen tutkimus ja hoito

Fysioterapia-asiakkaan prosessi

Kotikuntoutuksen prosessi

Kuntoutustutkimus ja työkykyarvio

Apuvälinepalveluiden prosessi

Hoitotarvikepalveluiden prosessi (valmistelussa)

Näistä prosesseista on tehty erikseen prosessiriskianalyysi, jossa kuvataan mahdolliset riskit, riskin suuruus ja toimenpiteet.

Jokaisesta Kuntoutuspalveluiden tehtävästä on tehty erillinen tehtäväkuvaus, jotka on linkitetty prosesseihin, joihin kyseinen tehtävä kohdentuu.

Työsuojelu

Hyvinvointialueen työsuojelun tarkoituksena on parantaa työympäristöä ja työolosuhteita työntekijöiden työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä ehkäistä työntekijöiden työkyvyn haittoja. Hyvinvointialueen ja palveluntuottajan tekemän omavalvonnan lisäksi jokaisella työntekijällä on lakisääteinen ja eettinen velvollisuus toimia turvallisesti sekä velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan riskeistä tai epäkohdista työnantajalleen. Riskienhallinta vaatii sitoutumista ja aktiivisia toimia koko henkilökunnalta. Työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Työn vaarojen ja riskien arviointi tehdään HaiPro – ohjelmaan. Niissä on huomioitu henkinen kuormittuminen, tapaturman vaarat, ergonomia, fysikaaliset- ja kemialliset vaaratekijät sekä biologiset altisteet. Näiden kohdalta on määritelty työn sisältö, vaaran/ haitan/ havainnon kuvaus, riskiluokka, toimenpiteet, vastuuhenkilö ja aikataulu. Työn vaarojen ja riskien arviointi tehdään yhdessä työyhteisön kanssa joka toinen vuosi tai tarvittaessa.

Turvallisuuskävelyt tukevat työssä esiintyvien vaara- ja häirttekijöiden arviointia. Kuntoutuspalveluiden yksiköissä toteutetaan turvallisuuskävelyt vuosittain. Turvallisuuskävelyillä tuetaan ennakoivaa riskien tunnistamista ja pyritään havaitsemaan sellaisia turvallisuusuhkia, joita ei välttämättä vaaratilanneraporteissa nouse esille.

Infektioiden torjunta

Infektioiden torjuntaa toteutetaan Kuntoutuspalveluissa noudattaen hyvinvointialueen Infektioiden torjunta yksikön ohjeita. Hyvinvointialueen kaikille työntekijöille tarjotaan hyvinvointialueella mahdollisuus ottaa influenssarokotus. Rokotuksen ottamista suositellaan ja rokotuskattavuutta seurataan Kaimasta löytyvien tilastojen avulla. Infektioiden torjunnan omavalvonta toteutetaan vuonna 2026 yksiköittäin ja sen jälkeen aina

kolmen vuoden välein. Tarvittaessa järjestetään infektioiden torjuntakoulutusta HVA:n hygieniayhdyshenkilöiden toimesta. Kuntoutuspalveluissa noudatetaan hyvinvointialueen ohjeistuksia infektioiden torjunnassa ja suojainten ja desinfiointiaineiden käytössä. Hygieniahoitajina hyvinvointialueella toimivat Senja Torvinen ja Tarja Vornanen.

Ilmoitusvelvollisuus

Jokaisen työntekijän velvollisuus on ilmoittaa havaitusta asiakkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai ilmeisestä epäkohdan uhkasta. Työntekijään ei kohdisteta ilmoituksen perusteella kielteisiä vastatoimia.

Kuntoutuspalveluissa noudatetaan hyvinvointialueen ohjetta [Valvontalain mukaisen epäkohtailmoituksen tekeminen ja käsittely](#).

Myös Kuntoutuspalveluiden asiakkaille ja heidän läheisillään on mahdollisuus ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoitus Kainuun hyvinvointialueen verkkosivujen kautta.

Varautuminen

Varautumistoiminnan tarkoituksena on varmistaa potilashoidon mahdollisimman häiriötön jatkuminen sekä tilanteen vaatima reagointi- ja toimintakyky häiriötilanteissa. Poikkeusoloissa Kuntoutuspalveluiden toimintaa ja henkilöresursseja voidaan joutua muuttamaan kulloisenkin tilanteen mukaiseksi. Häiriötilannemenettelyn avulla varmistetaan, että yksiköissä on olemassa tarvittavat ohjeistukset. Varautumistoiminta tähtää potilashoidon häiriöttömään jatkumiseen sekä reagointikyvyn säilyttämiseen poikkeustilanteissa. Kuntoutuspalveluiden toimintaa ja henkilöresursseja voidaan tarvittaessa muuttaa vallitsevan tilanteen mukaan.

Turvallisuuskulttuurikysely (TUKU)

Turvallisuuskulttuurikysely järjestetään työntekijöille säännöllisesti hyvinvointialueen ohjeistuksen mukaisesti. Työntekijöitä kannustetaan vastaamaan kyselyyn ja kyselyn tulokset käsitellään yhdessä työntekijöiden kanssa. Kyselyn perusteella esille nousseet kehittämiskohteet viedään HaiPro-järjestelmän tilannetyökaluun ja tehdään suunnitelma toiminnan kehittämiseksi.

Lääkintälaitteet

Lääkintälaitteiden turvallinen käyttö on keskeinen osa kuntoutuspalveluiden toimintaa ja se on tarkoin lailla säädeltyä. Kuntoutuspalveluiden lääkintälaitteiden käytön turvallisuus varmistetaan riittävällä, osaavalla ja hyvinvoivalla henkilöstöllä. Kuntoutuspalveluissa on nimetty 11 laitevastaavaa. Henkilöstö osallistuu säännöllisesti lääkitäilaiteturvallisuutta koskeviin koulutuksiin. Mahdolliset vaaratilanteet raportoidaan HaiPro-järjestelmän kautta. Lääkinnällisten laitteiden turvallisuuden omavalvonta toteutetaan Laatuporttiin vuonna 2026 ja sen jälkeen kolmen vuoden välein.

Tietosuoja ja -turva

Kuntoutuspalveluissa noudatetaan hyvinvointialueen ohjeistusta tietosuojaan ja -turvaan liittyen. Kaikki työntekijät suorittavat perehdytyksen yhteydessä tietosuojakoulutuksen ja sen jälkeen aina kolmen vuoden välein. Kuntoutuspalveluiden tietoturvan ja tietosuojan omavalvonta toteutetaan ohjeen mukaisesti kolmen vuoden välein laatutyöryhmässä. Hyvinvointialueen tietosuojavastaavana toimii asianhallintapäällikkö Johanna Pekkarinen.

5. Palveluyksikön asiakas- ja potilasturvallisuus

Asiakas- ja potilasturvallisuuskulttuuriin kuuluu riskien ja haittatapahtumien ennakointi ja etukäteisarviointi. Avoin ja syyllistämätön toimintakulttuuri sekä henkilöstön sitoutuminen asiakas- ja potilasturvallisuustyöhön tukee turvallisuuden kehittymistä myönteiseen suuntaan.

Kuntoutuspalveluiden turvallisuutta edistävät käytänteet:

- Perehdyttämissuunnitelmat
- Osaamisen kehittämisen suunnitelmat
- Kuntouttava työote -toimintamalli
- Turvallinen lääkintälaitteiden ja hoitotarvikkeiden hallinta: Laitepassi, tarkistuslistat, nimetyt laitevastaavat
- Lääkehoitosuunnitelmat ja lääkevastaavat
- Pelastussuunnitelmat
- Omavalvontaohjelma ja -suunnitelma
- Infektioiden torjunnan omavalvonta
- Lääkehoidon omavalvonta
- Lääkinnällisten laitteiden omavalvonta
- Tietosuojan omavalvonta

Kuntoutuspalveluiden potilasturvallisuuden riskien kartoitus ja vaaratapahtumat käsitellään HaiPro-ilmoitusten avulla. Henkilökunta on ohjeistettu täyttämään vaaratapahtumailmoituksia, jotka esihenkilöt käsittelevät nopeasti ja niitä tarkastellaan kuukausittain johtoryhmässä. Kunkin ilmoituksen yksityiskohtia käsitellään myös säännöllisesti yksikkökokouksissa.

Tilanneraportissa kuvataan vaaratapahtumista nousseet riskit ja kehitystarpeet sekä kirjaus toimenpiteiden etenemisestä, seurannasta, vastuuhenkilöistä ja aikatauluista. Toimenpide-ehdotusten perusteella toteutetaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet, ja vuosittain laaditaan kooste tilanneraportista.

Vakavien vaara- ja haittatapahtumien käsittelyyn hyvinvointialueella on käytössä vakavien haittatapahtumien menettelymalli ja toiminnassa on vakavien vaara- ja haittatapahtumien käsittelyyn koulutettu Vakavat -tiimi.

Potilastiedon käsittely

Potilastiedon käsittely on tarkoin lailla säädeltyä. Asiakkaiden ja potilaiden tietoja käsittelevillä työntekijöillä ja opiskelijoilla on vaitiolovelvollisuus, joka jatkuu myös palvelussuhteen päättymisen jälkeen. Potilastiedot kirjataan Lifecare-potilastietojärjestelmään ja työntekijät ja opiskelijat noudattavat tietosuojan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyviä ohjeita ja säännöksiä.

6. Asiakkaan/potilaan asema, oikeudet ja oikeusturva

Asiakkaat saavat laadukkaita ja vaikuttavia kuntoutuspalveluita heidän tarpeidensa mukaisesti. Toimimme niin, että kuntoutuja tuntee olevansa arvostettu ja tulleen kuulluksi. Tuemme kuntoutujaa ja hänen lähipiirinsä voimavaroja, itsenäistä elämää, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista osallisuutta. Edistämme asiakkaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia kuntoutuksen eri menetelmin asiantuntijoiden tuella.

Huomioimme asiakkaan osallisuuden kuntoutuksensa suunnittelussa. Pyrimme tarkoituksenmukaiseen joustavuuteen sekä tavoitettavuudessa että aukioloajoissa.

Palautteet

Asiakkaiden on mahdollista antaa jatkuvasti palautetta suullisesti ja kirjallisesti. Jokaisessa yksikössä on asiakaspalautelaatikko. Lisäksi palautetta on mahdollisuus antaa hyvinvointialueen nettisivuilta löytyvän palautekanavan (QPro) kautta. Kaksi kertaa vuodessa järjestetään tehostetut asiakaspalauteviikot, jolloin palautetta kerätään jokaiselta vastaanotolla käyvältä asiakkaalta.

Asiakkaan on mahdollista antaa suullista palautetta jokaiselle Kuntoutuspalveluiden työntekijälle.

Hyvinvointialueen käytännön mukaiset palautteet sekä muut asiakkaiden suulliset kommentit käsitellään Kuntoutuspalveluiden palvelualueella/yksiköissä sovitun käytännön mukaisesti. Saadut palautteet käsitellään kuukausittain Kuntoutuspalveluiden yksiköiden kokouksissa. Johtoryhmässä ja laatutyöryhmässä seurataan palautteita ja tehdään tarvittaessa muutoksia toimintaan. Vuosittain kootaan yhteenveto saaduista palautteista, josta nostetaan kehittämiskohteita toimintaan.

Sopeutumisvalmennuksen/kuntouttavien ryhmien osalta pyydetään osallistujien sekä suullinen että kirjallinen palaute. Palautteet hyödynnetään seuraavaa ryhmää suunniteltaessa.

Kuntoutuksen lääkinnällisen kuntoutuksen ostopalvelujen osalta asiakaspalaute koskee jokaista maksusitoumusta. Tuotteisiin ja palveluihin liittyvistä virheistä reklamoidaan välittömästi palveluntuottajalle. Reklamaatio voi koskea tuotteen laatua, toimivuutta, virhettä, viivästystä tai asiakaspalvelun puutteita. Lisäksi kuntoutuspalvelujen sidosryhmille ja palveluntuottajille lähetetään syksyisin palautekysely yhteistyöstä.

Kuntoutuspalveluissa kerätään hyvinvointialueen sisäisiltä sidosryhmiltä palautetta kerran vuodessa. Toimintaa kehitetään saatujen palautteiden pohjalta.

Palautteet käsitellään Kuntoutuspalveluiden yksikköpalavereissa, laatutyöryhmässä ja johtoryhmässä. Saatujen palautteiden pohjalta toimintaa voidaan tarvittaessa korjata. Saaduista palautteista tehdään kooste kerran vuodessa. Palveluyksikköpäälliköt käsittelevät tulleet palautteet ja reklamaatiot yhdessä ulkoisten palveluntuottajien kanssa.

Muistutus

Palvelun laatuun tai asiakkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa (1–4 viikkoa). Potilas tai sosiaalihuollon asiakas voi tehdä kokemistaan sosiaali- ja terveydenhuollon epäkohdista kantelun aluehallintovirastoon.

Muistutuksen käsittelee Kuntoutuspalveluiden palvelualuepäällikkö ja se käydään asianosaisen henkilöstön kanssa läpi ja tehdään tarvittaessa muutos toimintamalleihin. Muistutukseen annetaan aina kirjallinen vastaus. Kuntoutuspalveluissa noudatetaan hyvinvointialueen hallinnollista ohjetta Toiminta muistutus-, kantelu- ja potilasvahinkoasioissa Kainuun hyvinvointialueella.

Potilasasiavastaava Sanna Huotari, potilasasiavastaava@kainuu.fi

Puh. 044 710 1324 Palveluajat maanantai – perjantai

Potilasasiavastaavapalvelun sihteeri
potilasasiamespalvelu@kainuu.fi
Puh. 044 763 0487
Palveluajat maanantai - torstai klo 8-11

Käyntiosoite:

Kainuun keskussairaala
Sotkamontie 13 F2
87070 Kainuu

Postiosoite:

Potilasasiavastaavapalvelu
PL 400, 87300 Kajaani

Sosiaaliasiavastaava Tiina Komulainen tiina.komulainen@kainuu.fi

Puh. 044 797 0548, Puhelinneuvonta ma-ti ja to klo 8–11

Sosiaaliasiavastaavalle voi lähettää viestin Omasote-palvelun kautta. Viestin lähettäminen edellyttää tunnistautumisen palveluun verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella, minkä vuoksi se on tietoturvallinen viestinvälitys.

Asiakkaan itsemääräämisoikeus

Jokaisen Kuntoutuspalveluiden asiakkaan itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan. Asiakasta tuetaan ja hänen osallistumistansa hoidon ja palvelusuunnitteluun ja toteuttamiseen vahvistetaan. Asiakkaalle annetaan mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa hoitonsa ja palvelunsa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Häntä koskeva asia käsitellään ja ratkaistaan siten, että ensisijaisesti otetaan huomioon hänen etunsa ja häntä on kuultava päätöksen tekemistä. Kuntoutuspalveluita toteutetaan lähtökohtaisesti aina rajoittamatta asiakkaan itsemääräämisoikeutta. Itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa vain erityisissä tilanteissa ja oikeus perustuu lainsäädäntöön (mielenterveyslaki, 1423/2001; päihdehuoltolaki, 41/1986; tartuntatautilaki, 1227/2016 ja kehitysvammaisten erityishuollosta annettu laki, 381/2016; lastensuojelulaki 417/2007). Kuntoutuspalveluissa noudatetaan hyvinvointialueen ohjeistusta itsemääräämisoikeuteen ja rajoitustoimenpiteisiin liittyen.

7. Palvelun sisältö

Kuntoutuspalveluiden palvelualueen perustehtävänä on laadukkaiden kuntoutuspalveluiden tuottaminen/järjestäminen kainuulaisille asukkaille. Omia palveluja täydennetään tarvittaessa ostopalveluilla. Lisäksi tarjoamme kuntoutuspalveluita resurssien ja sopimusten mukaan myös Kainuun ulkopuolisille tahoille, esim. Kainuun prikaatille.

Kainuun kuntoutuspalveluiden palvelualue toimii sertifioituna (ISO 9001-sertifikaatti) kuntoutuksen edelläkävijänä. Järjestämme kilpailukykyisiä ja suunnitelmallisia kuntoutus- ja apuvälinepalveluita sekä hoitotarvejakelua osana potilaiden kokonaishoitoa samalla edistään osaltaan kuntoutujien itsenäistä toimintakykyä ja osallisuutta. Kuntoutuspalveluissa sitoudutaan tuottamaan eri-ikäisten kuntoutujien tarpeista lähteviä, oikea-aikaisia ja vaikuttavia kuntoutuspalveluita, joissa kuntoutuja edistää ja ylläpitää toiminta ja

Postiosoite
Kainuun hyvinvointialue
PL 400, 87070 Kainuu

Puhelin
08 61561
(vaihde)

Verkkolaskutusosoite
Kainuun hyvinvointialue,
0037322133187000

Pankki
Danske FI30 8189 9710 0370 59
BIC: DABAFIHH

Internet
<https://hyvinvointialue.kainuu.fi>

Sähköposti
kirjaamo.hyvinvointialue@kainuu.fi

Verkkolaskuoperaattori,
-tunnus CGI 003703575029

Y-tunnus
3221331–8

työkykyään asiantuntijoiden tuella. Palveluja tuotetaan niin lähipalveluina kuin erityispalveluina selkeää hoidonporrastuskäytäntöä noudattaen.

Kuntoutuspalveluiden palvelualueella ohjautuu/hakeutuu asiakkaat, joiden kuntoutustarpeen arviointi, kuntoutuksen suunnittelu, kuntoutuksen toteuttaminen ja/tai kuntoutuksen seuranta on ajankohtaista. Keskeinen tavoite on varmistaa asiakkaan kuntoutusprosessin oikea-aikaisuus, kuntoutuspalvelun saatavuus ja asiakkaan tuki/motivointi kuntoutusprosessin eri vaiheissa.

Kuntoutuspalveluiden palvelualueen toiminta perustuu asiakaslähtöisiin prosesseihin ja hoitoketjuihin. Ydinprosessit on kuvattu prosessikarttaan. Prosessien perustiedot on määritelty prosessin perustietolomakkeelle ja prosessit omistaa palvelualuepäällikkö. Prosessien kehittämisestä ja päivittämisestä vastaavat palvelualuepäällikkö, palveluysikönpäälliköt ja kuntoutussuunnittelija. Ydinprosessimme on tuottaa Kainuun hyvinvointialueen terveyden ja sairaanhoidon toimialueen kuntoutuspalvelut. Keskeiset tukiprosessit on kuvattu prosessikarttaan.

Palvelualueen toimintaa kehitetään päivittäisen suunnittelun ja johtamisen, laatutyön ja henkilöstön kouluttautumisen kautta.

Opiskelijat

Opiskelijat ovat tervetulleita suorittamaan opintoihin kuuluvia harjoittelujaksoja Kuntoutuspalveluihin. Oppilaitoksella tulee olla voimassa oleva sopimus Kainuun hyvinvointialueen kanssa. Ammattikorkeakoulun harjoittelujen organisoinnissa käytetään Jobiili-järjestelmää. Kuntoutuspalveluissa noudatetaan hyvinvointialueen opiskelijaohjauksen ohjeita ja laatusuosituksia. Opiskelijoille nimetään harjoittelujaksolle ohjaaja. Opiskelijoilta pyydetään palautetta aina harjoittelujakson päättyessä. Hyvinvointialueen osaamiskoordinaattorina toimii Raija Riekkö. Kuntoutuspalveluiden opiskelijavastaavina toimivat Fysiatrian ja fysioterapian palveluesihenkilö Leena Vuorenmaa ja kuntoutussuunnittelija Mari Jääskeläinen.

Osallistumme myös opinnäytetöiden ohjaukseen, josta saamme toiminnan kehittämiseen tietoa ja tuloksia hyödynnettäväksi. Opinnäytetyökoordinaattorina palvelualueella toimii kuntoutussuunnittelija Mari Jääskeläinen. Toiminnan kehittämisellä tavoittelemme asiakkaan laadukasta kuntoutusta, oikea-aikaista kuntoutustarpeen arviointia ja kuntoutuksen toteutusta sekä kustannustehokasta toimintaa. Toiminnan kehittämisessä hyödynnämme myös tarjolla olevia sisäisiä ja ulkoisia henkilöstökoulutuksia, mentorointia, vertaisarviointia ja näyttöön perustavaa tutkimustietoa. Yhteistyötä oppilaitosten kanssa hyödynnetään kehittämisessä muun muassa opinnäytetöiden muodossa.

Lääkehoitosuunnitelma

Kuntoutuspalveluiden lääkehoitosuunnitelma päivitetään kerran vuodessa ja aina toiminnan muuttuessa. Lääkehoitovastaavana toimii kuntoutusohjaaja, sairaanhoitaja Sari Kotilainen. Lääkehoitosuunnitelman hyväksyy kuntoutusylilääkäri Satu Knuuti.

Potilastietojärjestelmä

Kainuun hyvinvointialueella on käytössä Lifecare-potilastietojärjestelmä. Asiakas- ja potilastietojen kirjaamisessa ja käsittelyssä noudatetaan hyvinvointialueen ohjeistuksia. Kirjaaminen on olennainen osa laadun ja potilasturvallisuuden varmistamista kuntoutuspalveluissa. Kuntoutuspalveluille on koottu yhteinen Kirjaamisen ja tilastoinnin opas sekä tilastointitaulukot. Kuntoutuspalveluissa toimii kirjaamistyöryhmä, joka

kehittää kirjaamis- ja tilastointiosaamista alueella. Kirjaamisyhdyshenkilönä toimii kuntoutussuunnittelija Mari Jääskeläinen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kainuun hyvinvointialueen ja Kuntoutuspalveluiden tavoitteena on kainuulaisten omatoimisen ja ennakoivan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Hyvinvoinnin ja terveyden (hyte) edistäminen on hyvinvointialueiden ja kuntien lakisääteinen tehtävä. Hyte-toiminnalla tuetaan kaikkien kainuulaisten mahdollisuuksia hyvinvoinnin terveyden, osallisuuden ja toimintakyvyn edistämiseen ja parantamiseen. Kuntoutuspalveluissa kehitetään erityisesti ravitsemusterveyttä ja liikuntaneuvontaa.

8. Palveluysiköiden henkilöstö

Kuntoutuspalveluiden palvelualue on osa Terveyden- ja sairaanhoidon toimialuetta. Kuntoutuksen palvelualueetta johtaa palvelualuepäällikkö. Palveluysiköissä toimii sihteeriyksiköstä klinikka sihteerit, palvelusihteerit ja neljä osastosihteeria.

Kotiin vietävät kuntoutuspalvelut -palveluysiköissä toimii esihenkilönä palveluysikköpäällikkö ja palveluesihenkilö. Apuvälinepalveluissa toimii kaksi apuvälinealan asiantuntijaa, kaksi apuvälinelogistikkoa ja neljä apuvälinemekaanikkoa. Hoitotarvikepalveluissa toimii yksi sairaanhoitaja ja kaksi lähihoitajaa. Kotikuntoutuksessa toimii yhteensä 11 fysioterapeuttia, yksi toimintaterapeutti ja neljä kuntouttavaa lähihoitajaa. Lisäksi käytettävissä on muista yksiköistä 40 % fysioterapeutin ja 20 % toimintaterapeutin työpanos.

Fysiatrian ja fysioterapiapalvelujen palveluysikössä työskentelevät palveluysikköpäällikkö, palveluesihenkilö (50 %), fysiatrit, 38 fysioterapeuttia ja kuntohoitaja.

Kuntoutustutkimus ja erityisterapiapalveluiden palveluysikköön sijoittuvat palveluysikköpäällikkö, palveluesihenkilö (50 %), kuntoutusylilääkäri, kuntoutussuunnittelija, puhe-, toiminta- ja ravitsemusterapeutit, neuropsykologit, kuntoutuspsykologi, kuntoutusohjaajat sekä terveystieteiden tutkimus- ja -sosiologiaajat.

Kaikista tehtävistä on kirjattu tehtävänkuvaus ja perehdyttämisen tarkistuslista ja ne päivitetään säännöllisesti.

Rekrytointi

Kainuun hyvinvointialueen rekrytointi hoidetaan keskitetysti rekrytointiyksikön kautta. Esihenkilöt tarkistavat työntekijöidensä tutkintotiedot todistuksista ja ammattipätevyydet julkisesta tietopalvelusta. Kaikkien työntekijöiden pätevyydet merkitään HRM-järjestelmään. Järjestelmään merkitään kaikki työntekijöiden käymät lisäkoulutukset ja -pätevyydet.

Perehdyttäminen

Uusien työntekijöiden perehdyttäminen Kuntoutuspalveluissa on suunnitelmallista ja koordinoitua. Perehdyttäminen koostuu organisaation yleisperehdyttämisestä, yksikkökohtaisesta perehdyttämisestä ja tehtäväkohtaisesta perehdyttämisestä. Yleisperehdyttämisessä hyödynnetään digitaalista oppimisympäristöä Mediecoa. Yksikkökohtaisesta ja tehtäväkohtaisesta perehdyttämisestä täytetään perehdyttämisdokumentti, joka allekirjoitetaan ja tallennetaan HRM-järjestelmään. Kesäisin hyvinvointialueella järjestetään Tervetuloa-info uusille työntekijöille. Perehdyttämiseen sisältyy pakollisia koulutuksia tietosuojaan ja kirjaamiseen liittyen.

Osaamisen kehittäminen

Postiosoite
Kainuun hyvinvointialue
PL 400, 87070 Kainuu

Puhelin
08 61561
(vaihe)

Verkkolaskutusosoite
Kainuun hyvinvointialue,
0037322133187000

Pankki
Danske FI30 8189 9710 0370 59
BIC: DABAFIHH

Internet
<https://hyvinvointialue.kainuu.fi>

Sähköposti
kirjaamo.hyvinvointialue@kainuu.fi

Verkkolaskuoperaattori,
-tunnus CGI 003703575029

Y-tunnus
3221331-8

Jokaisella Kuntoutuspalveluiden työntekijällä on mahdollisuus osallistua työnantajan tarjoamaan täydennyskoulutukseen. Koulutukset löytyvät HR Työpöydän koulutuskalenterista. Vuosittain laaditaan osaamisen kehittämisen suunnitelmat yksiköittäin. Säännöllisen kouluttautumisen avulla varmistetaan työntekijöiden osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen.

Jokaiselle kuntoutuspalveluiden työntekijälle pakollisia koulutuksia ovat Oppiportin Tietoturva- ja tietosuojakoulutukset, Yleisperehdytys Mediecosa sekä kirjaamiseen liittyvät koulutukset.

Jokainen palveluyksikkö tekee vuosittain osaamisen kehittämisen suunnitelmat, joiden pohjalta hankitaan yksiköiden työntekijöille tarvittavaa koulutusta.

Työhyvinvointi

Työhyvinvointi koostuu työn mielekkyydestä, terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Työkykyä johdetaan suunnitelmallisesti ja hyvinvointialueen strategia määrittelee toiminnan ydinajatuksen ”huolenpitoa itsestä ja muista”. Työkyvyn tuen toimintamalli on hyvinvointialueella yhteisesti määritelty ja ohjeistettu.

Työterveyshuollon palvelutuottajana toimii Mehiläinen.

Henkilöstöltä kerätään säännöllisesti palautetta Työelämän laatu QWL- ja turvallisuuskulttuuri-kyselyillä hyvinvointialueen ohjeistuksen mukaisesti. Työntekijöitä kannustetaan vastaamaan kyselyihin, saadut vastaukset käydään työntekijöiden kanssa läpi yksikköpalaverissa ja niiden pohjalta tehdään kehittämissuunnitelmat yhteistyössä.

Sijaisten käyttäminen

Sijaisia rekrytoidaan vakituisten työntekijöiden pidempien poissaolojen ajalle. Sisäisiä sijaisia ei ole käytössä. Sijaistarve arvioidaan tapauskohtaisesti.

9. Toimintaympäristö ja tukipalvelut

Toimitilat

Kuntoutuspalveluiden toimintaa järjestetään Kainuun keskussairaalassa, Ketunpolku 3:ssa ja kuntien terveysasemilla.

Sairaalassa henkilökunnalla on omat taukotilat ja takatoimistotilat. Henkilökunnan ja potilaiden turvallisuudesta huolehditaan erilaisilla kulunvalvontakameroilla sekä hälytys- ja kutsulaitteilla. Sairaalassa on kameravalvonta. Kuntien terveysasemilla on käytössä yhteisiä taukotiloja ja toimistotiloja. Henkilökunnan turvallisuudesta huolehditaan erilaisilla hälytys- ja kutsulaitteilla kuten S9- ja Secapp (tulossa kuntiin vuonna 2026) -järjestelmät.

Siivouspalvelut

Siivouspalvelut on sairaalalla ulkoistettu ja palveluntuottajan kanssa pidetään kerran vuodessa palaveri, jossa siivouksen tasoa käydään läpi.

Tukipalvelut

Kuntoutuspalveluita tukevat palvelut:

- Diagnostiset ja hoidolliset tukipalvelut: Lääkehuolto, sihteeripalvelut, kuvantaminen, patologia, välinehuolto ja infektioTORjunta
- Hallintopalvelut: talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, asiantuntijapalvelut, tietohallintapalvelut
- Tukipalvelut: tekniset palvelut, materiaaliopalvelut, kuljetuspalvelut, ravinto- puhtaanapito- ja tekstiilipalvelut

Ulkoistetut palvelut:

- Ateriapalvelut: [Vireko Oy](#)
- Puhtauspalvelut: [SOL Palvelut Oy](#)
- Laboratoriopalvelut: [Nordlab](#)
- Tekstiilipalvelut: [Lindström](#) (työvaatteet), [Comforta Oy](#)
- Turvallisuuspalvelut: [Securitas Oy](#)
- Radiopuhelinliikenne: Suomen [Virveverkko Oy](#)
- Tulkkauspalvelut: [Monetra -tulkkaus ja käännöspalvelut](#)
- Teknikkopalvelut: [Respecta Oy](#), [Camp Oy](#)

10. Omavalvonnan toteutus, seuranta ja raportointi

Kuntoutuspalveluissa tehdään kolme erillistä omavalvontasuunnitelmaa. Tämä omavalvontasuunnitelma pitää sisällään Kuntoutuspalvelut lukuun ottamatta Kehitysvammapsykiatriasta osastoa ja kehitysvammapoliklinikkaa ja Vaativan kuntoutuksen osastoa, joissa on omat omavalvontasuunnitelmat.

Omavalvontasuunnitelmat päivitetään kerran vuodessa ja aina toimintojen muuttuessa.

Omavalvontasuunnitelmien toteutumista seurataan neljä kertaa vuodessa ja niistä raportoidaan hyvinvointialueen ohjeiden mukaisesti käyttäen yhteistä raporttipohjaa. Omavalvontasuunnitelmat ja osavuosi- ja vuosiraportit tallennetaan hyvinvointialueen verkkosivuille ja ovat tulosteina nähtävissä Kainuun keskussairaalan Kuntoutuspoliklinikan käytävällä. Muissa toimintayksiköissä kunnissa asiakas/potilas voi halutessaan pyytää omavalvontasuunnitelman tai -raportin nähtäväksi Kuntoutuspalveluiden työntekijältä.

ASUKASTA VARTEN

Strateginen kärki:

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhdessä kainuulaisten kanssa

1. Tiivistämme kumppanuutta ja kainuulaisten hyvinvoinnin ja terveyden sekä arjen turvallisuuden edistämiseksi
2. Siirrämme painopistettä ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tukeen
3. Tuemme kainuulaisten omaa toimijuutta ja osallisuutta

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vaikutukset

**Mittarit (tavoitteelliset mittarit) /
Toteutuminen**

Postiosoite
Kainuun hyvinvointialue
PL 400, 87070 Kainuu

Puhelin
08 61561
(vaihe)

Verkkolaskutusosoite
Kainuun hyvinvointialue,
0037322133187000

Pankki
Danske FI30 8189 9710 0370 59
BIC: DABAFIHH

Internet
<https://hyvinvointialue.kainuu.fi>

Sähköposti
kirjaamo.hyvinvointialue@kainuu.fi

**Verkkolaskuoperaattori,
-tunnus** CGI 003703575029

Y-tunnus
3221331-8

Palvelujen saatavuus lakisääteisesti, Hoitotakuussa pysyminen Riittävä asiakastyytyväisyys Opiskelijatyytyväisyys hyvällä tasolla Palveluyksikön palvelujen laatutaso hyvä Sidosryhmien tyytyväisyys hyvällä tasolla	Palvelu sisältöjen ja prosessien uudelleen tarkastelu sekä tarjotaan kollegoille apua Asiakkaiden yksilöllinen huomioiminen, henkilöstön hyvät vuorovaikutustaidot ja laadukas terapia/hoido Henkilöstön opiskelijaohjaustaitojen kehittäminen, yhteistyö oppilaitosten kanssa Palvelujen laadukas ja tehokas toteutus asiakaslähtöisesti Sidosryhmä keskustelut ja neuvottelut, palvelutarpeiden jatkuva seuranta	Asiakkaat pääsevät lakisääteisen palvelun piiriin hoitotakuun sisällä Kehitetään palveluja palvelutarpeen mukaisesti, palvelut järjestetään oikeudenmukaisesti ja asiakaslähtöisesti Palvelualueen vetovoima kasvaa ja henkilöstörekrytointi onnistuu Asiakkaat saavat riittävän hyvää hoitoa ja kuntoutusta. Organisaation imago on hyvä. Palveluja tarjotaan riittävästi eri yksikköihin.	Hoitotakuun tilannetieto eri palvelujen osalta kvartaaleittain Asiakaspalaute: ka. yli 4,5/5,0 Opiskelijapalaute: Opiskelijamäärä 20/v ja -palautteet 9.0/10,0, NPS yli 80 Asiakas NPS: ka. yli 80 Sidosryhmäpalaute: ka. yli 4,0/5,0
---	---	--	--

Palvelut kuntoon

Strateginen kärki

Asiakaslähtöiset ja uudistuvat ajassa pysyvät palvelut kainuulaisten hyväksi

1. Vakiinnutamme digipalvelut ja teknologian osaksi toimintaa
2. Uudistamme palveluympäristöä asiakkaiden tarpeet ja yhdenvertaisuus huomioiden
3. Järjestämme palvelut kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vaikutukset	Mittarit (tavoitteelliset mittarit)
Diagnoosit ja toimenpidetiedot on kirjattu oikein järjestelmään	Korjataan puutelistat kuukausittain ja tarkennetaan tilastointiohjetta	Tilastotiedot käynneistä ovat ajantasaisia ja oikein tehty. Näin episodituottavuus laskentaan siirtyy keskeiset tiedot.	Puutteellisten tilastointi lukumäärä
Tunnistetaan potilas- ja työturvallisuus riskit	Puututaan nopeasti epäkohtiin ja ratkaisukeskeinen lähestyminen asioihin	Samankaltaisten haittatapahtumien uusiutuminen vähenee ja potilasturvallisuus paranee	HaiPro/Qpro ilmoitusten määrä 1x kk
Talousarvion toteutuminen suunnitellusti	Omaan palvelutuotantoon panostaminen, ostopalvelujen minimointi, sijaisten käyttö harkitusti, aineiden ja tarvikkeiden hankinta kustannustehokkaasti	Tulojen ja kulujen hallittu seuranta, jotta talousarvion rahoitus on riittävä	Talousarvion toteuma 1x/kk (€/%)
Lakisääteisten kuntoutus- ja hoito-palvelujen tuottaminen kustannus-tehokkaasti	Tarkistetaan luovutus ja saatavuus perusteita, jotta vastaavat valtakunnallisia linjauksia	Asukkaille järjestetään lakisääteiset palvelut huomioiden Kustannusvaikutukset ja palvelutarpeet	Nettokäyttökustannukset/asukas x1/v (€)
Kustannusten hillintä palvelu ostojen osalta	Pidetään omaan palvelutuotanto korkealla ja kehitetään omia prosesseja sekä minimoidaan palvelujen ostot.	Oman tuotannon kustannusvaikutus on positiivista, ostopalveluja vain täydentävästi.	Palvelujen ostot 4x/v (€/%)
Tehostetaan terapioiden ja muiden palvelujen tuottamistapoja	Oman toiminnan tehokas hyödyntäminen, etäterapian lisääminen	Lääkinnällisen kuntoutuksen päätökset on keskitetty.	Lääkinnällisen terapiakuntoutuksen ostot 4x/v (€/%)
Kustannustehokkaasti apuvälinepalveluiden luovutus kansallisen suositusten mukaisesti	Kilpailutus, tehokas kierrätys, tehokas huolto, saatavuus kriteerien tarkennukset	Riittävät apuvälineet ovat asukkaille saatavilla kustannusvaikuttavasti ja tuetaan siten asukkaiden kotona asumista	Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineostot 4x/v (€/%)

Pyritään toteuttamaan kehitysvammaisten laitoshoidojakson omana toimintana Effector-ohjelman käyttöönoton myötä tilaustoiminnassa taloudellisen näkökulman huomioiminen Sähköiset palvelut lisääntyvät ja lähipalveluja voidaan siten vähentää	Oman toiminnan tehokas hyödyntäminen Hoitotarvikkeiden saatavuus kriteerien päivitys vs. Pohde, priorisointi huomioiden kustannusvaikutukset, koulutusta, effector-ohjelmiston käyttöönotto Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja. omasoten käytön laajentaminen, seuranta käyntien toteutus pääosin puhelimitse, etävastaanottokäyntien lisääminen	Oman osaston toiminnalla ehkäistään laitosostoja ja samalla varmistetaan kehitysvammaisille heidän tarvitsema tuki ja hoito. Riittäväillä hoitotarvikkeilla mahdollistetaan asukkaiden kotona asuminen Asiakkaat saavat palvelut ketterästi ja nopeasti, työntekijöiden työaikaa vapautuu muihin tehtäviin enemmän, asiakkaat pääsevät nopeammin palvelun piiriin	Kehitysvammaisten laitosostot 4x/v(€/%) Hoitotarvikepalvelun aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden ostot 4x/v (€/%) Etäkäyntien osuus käynneistä/kk
---	--	--	---

Henkilöstön kanssa

Postiosoite
Kainuun hyvinvointialue
PL 400, 87070 Kainuu

Puhelin
08 61561
(vaihte)

Verkkolaskutusosoite
Kainuun hyvinvointialue,
0037322133187000

Pankki
Danske FI30 8189 9710 0370 59
BIC: DABAFIHH

Internet
<https://hyvinvointialue.kainuu.fi>

Sähköposti
kirjaamo.hyvinvointialue@kainuu.fi

**Verkkolaskuoperaattori,
-tunnus** CGI 003703575029

Y-tunnus
3221331–8

Strateginen kärki

Osaava, hyvinvoiva ja riittävä henkilöstö toimintamme perustana

1. Kehitämme johtamista työyhteisöjä tukemaan luottamusta, arvostusta ja yhdessä onnistumista.
2. Tuemme henkilöstön työhyvinvointia ja muutosvalmiutta
3. Turvaamme henkilöstö riittävyyden

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vaikutukset

Mittarit (tavoitteelliset mittarit)

Postiosoite
Kainuun hyvinvointialue
PL 400, 87070 Kainuu

Internet
<https://hyvinvointialue.kainuu.fi>

Puhelin
08 61561
(vaihde)

Sähköposti
kirjaamo.hyvinvointialue@kainuu.fi

Verkkolaskutusosoite
Kainuun hyvinvointialue,
0037322133187000

**Verkkolaskuoperaattori,
-tunnus** CGI 003703575029

Pankki
Danske FI30 8189 9710 0370 59
BIC: DABAFIHH

Y-tunnus
3221331-8

Kehitetään hoito- ja kuntoutusprosesseja	Palvelujen laadukas, riittävä ja tehokas toteutus asiakaslähtöisesti.	Toiminta tehostuu, asiakkaat saavat nopeammin tarvitsemansa palvelun	Asiakasmäärät ja kontaktien määrät/kk
Kotikuntoutuksen laajentaminen koko Kainuuseen yhteistyössä ikäihmisten palveluiden kanssa	Kotikuntoutuksen tiimien muodostaminen itäisen, läntisen ja pohjoisen tiimien osalta yhteistyössä ikäihmisten palveluiden kanssa. Tehtäväkuvien päivitys.	Kotiin vietävien palvelujen tehostaminen kainuulaisille. Asiakkaat kotiutuvat nopeammin, varmistetaan turvallinen kotiutus, vähennetään pyöröovi ilmiötä, tuetaan kotona asumista.	Asiakasmäärät ja kontaktien määrät/kk alueittain
Apuvälinehuollon toimintamallin vakiinnuttaminen hyvinvointialueella perusterveydenhuollon osalta kunnissa	Effector-ohjelmiston käytön ohjeiden päivitys ja määräaikaishuoltojen sekä muiden apuvälinehuoltojen sähköinen seuranta. Tehtäväkuvien päivitys.	Määräaikaishuollot ajan tasalla.	Määräaikaishuoltojen toteutuminen 1x/v
Vaativan kuntoutuksen osaston toimintamallin vakiinnuttaminen	Yhteistyön sopiminen ja prosessien sekä järjestelmien päivitys. Henkilöstön kanssa keskustelutilaisuudet. Lääkäretyt osastonylilääkäri tueksi.	Työhyvinvointi kohenee ja hoidon porrastus selkiytyvät. Lääkäriresurssin varmistaminen.	Asiakasmäärät ja kontaktien määrät/kk. Sairauslomien määrä. Sijaisten riittävyys.
Puolangan palvelujen integrointi	Yhteistyö ja toimintamallien yhteensovittaminen	Palvelut pystytään tuottamaan omana toimintana.	Asiakasmäärät ja kontaktien määrät/kk
Lisätään erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistoimintaa	Jaetaan saman ammattiryhmän resursseja tasaisesti huomioiden kuormituspiikit. Työntekijöillä on pääsääntöisesti kaksoisroolit, huomioidaan työntekijöiden osaamisvaatimukset eri tehtävissä	Jonon hallinta paranee ja asiakkaat pääsevät nopeammin palvelun piiriin. Työntekijöiden tehtäväkuvat monipuolistuvat ja heidän työnkuvaa voidaan tarvittaessa räätälöidä osaamisen ja työhyvinvoinnin näkökulmista.	Kaksoisroolilla työskentelevien määrä/v
Henkilöstön työhyvinvointi sekä organisaation veto- ja pitovoima vahvistuu	henkilöstöinfot 4x/v, hyvä johtamiskulttuuri	Henkilöstölle tiedotetaan säännöllisesti ja avoimesti. Tuodaan valmentavalla johtamistavalla esille yhteiset tavoitteet ja	Henkilöstöinfot 4x/v

Tunnetaan oma henkilöstö ja tunnistetaan heidän tarpeensa/toiveensa Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen Palvelujen laadun ylläpitäminen ja kehittäminen	Esihenkilöt pitävät kehityskeskustelut vuosittain, täydennyskoulutussuunnitelmat yksiköittäin Tth yhteistyö, varhainen puuttuminen, työtehtävien räätälöinti, osa-aikaisuuksien ja etätyön osittainen mahdollistaminen, vakanssien täyttöaste Laatutyö ja laatukäsikirjan ylläpito	toimenpiteet, pidetään tietoisena toiminnan raameista. Henkilöstön koulutustarpeisiin, jaksamiseen ja kehittämistoiveisiin voidaan vaikuttaa. Henkilöstö voi paremmin ja organisaation pitovoima paranee. Ajanmukaiset perehdytysoppaat, Laadunhallinnan asiakirjat samassa paikassa kaikkien nähtävänä. Prosessikuvaukset ovat ajan tasalla. Työohjeet ovat ajan tasalla. Ulkoinen sertifikaatti toiminnalle vuosittain	Kehityskeskustelut 1x/v Täydennyskoulutuspäivät/tt QWL 2x/v Sairauspoissaolot/tt 1x/v HTV tavoite/toteuma 1x/v Tuku-kysely 1x/v, turvallisuusindex Laatutyöryhmän kokoukset 4x/v Ulkoinen sertifiointi 1x/v
--	---	--	---